

*Princ
na belom konju*

DŽUD DEVERO

Prevela Sanja Bošnjak

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

Prolog

ENGLESKA, 1564.

Nikolas je pokušavao da se usredsredi na pismo majci, pismo koje je verovatno bilo najvažniji dokument koji će u životu napisati. Sve je zavisilo od tog pisma: njegova čast, imanje, budućnost porodice – i njegov život.

Ali dok je pisao, začuo je ženski plač. Ozlojeđen, ustao je od grubog malog stola i pogledao kroz otvoreni prozorčić na dvorište pod njim. Tamo su se šetala četiri muškarca, ali nije bilo nijedne žene. Osim toga, Nikolas je bio tri sprata iznad tla, pa je i ne bi mogao čuti. Prostorija u kojoj se nalazio imala je tako debele zidove da nije čuo ništa spolja, a hrastova vrata su bila teška i okovana gvožđem.

„Nije sa ovog sveta“, rekao je sebi, zatim se stresao dok se krstio. Ponovo je seo za sto i počeo da piše.

Ali čim je seo, opet ju je čuo. Plač je ispočetka bio tih, ali postajao je sve glasniji.

Nikolas je na trenutak nakrivio glavu u stranu i oslušnuo. Da, plakala je, ali nije ronila suze zbog straha, ili žalosti. Ne, osećao je da je izvor njenog bola dublji.

„Ne!“, rekao je glasno. Nije imao vremena da pokuša da shvati tu ženu, bilo da je od krvi i mesa ili duh. Trenutno su njegove potrebe bile velike kao i njene. Opet se vratio svom pismu, ali nije mogao da se usredsredi. Ženine suze su ga vukle ka njoj. Nešto joj je trebalo, ali on nije znao šta. Treba li joj uteha? Da je umiri? Šta želi od njega?

Spustio je pero i prešao rukom preko očiju. Ženske suze su mu punile glavu. Ne, pomislio je, potrebna joj je nada. Plač je dolazio od nekoga ko je izgubio nadu.

Džud Devero

Rešen da se okrene sopstvenim brigama, Nikolas se vratio pismu. Ženine nevolje nisu njegove. Ako ne završi pismo i ne preda ga uskoro glasniku, i njegov će život ostati bez nade.

Napisao je još dva reda, ali onda je morao da prestane. Plač se pojačavao, postajao sve glasniji. Kako se pojačavao tako je izgleda rastao i unutra i ispunjavao svaki ugao sobe – i svaki kutak njegovog mozga.

„Gospo“, prošaputao je, glasom punim očaja, „ostavite me na miru. Dao bih život da vam pomognem, ali ne mogu. Život mi je posvećen nečemu drugom.“

Opet je podigao pero i pokušao da piše, ovog puta s drugom rukom preko uva, jer se trudio koliko god je mogao da odbije zvuke ženinog plača.

Ali i dalje ju je čuo. Bacio je pero, mastilo se razlilo preko dokumenta, i rukama je prekrivio oba uva i čvrsto zažmurio. „Šta hoćete od mene?“, viknuo je. „Dao bih vam sve što imam, ali ništa mi nije preostalo.“

Ali zalud je preklinjao, jer ženin plač je bivao sve glasniji i glasniji sve dok se Nikolasu nije zavrtilo u glavi. Lagano je otvorio oči, ali nije video ništa. Pred njim je bila samo tama. Nije video zidove prostorije niti vrata. Osećao je stolicu ispod sebe, mada više nije video sto ili pismo koje mu je bilo tako važno.

Ali dok je sedeo tamo, mala, jarka svetlost pojavila se u daljini i Nikolas je osetio kako ga privlači. Dok je gledao u tu sićušnu udaljenu mrljicu, činilo mu se kao da mu ništa u životu nije važno osim te svetlosti.

„Da“, prošaputao je. Zatim je sklopio oči i prepustio se zvuku ženinih suza. Polako, telo mu se opustilo i spustio je glavu pored pisma koje je pisao. „Da“, opet je prošaputao dok se predavao.

Prvo poglavlje

ENGLJESKA, 1988.

Daglas Montgomeri je sedela na zadnjem sedištu iznajmljenog automobila, a Robert i njegova debeljuškasta trinaestogodišnja kći Glorija, napred. Kao i obično, Glorija je jela. Daglas je pomerila vitke noge da se namesti udobnije pored Glorijinog prtljaga. Tu je bio komplet od šest velikih kožnih kofera sa Glorijinim stvarima, a pošto ne bi stali u prtljažnik malog automobila, bili su naslagani pozadi oko Daglas. Pod nogama joj se nalazio koferčić za šminku, a na sedištu pored nje veliki kofer za odela. Svaki put kad bi se pomerila, ogrebala bi se o kopču, okov ili ručku. Sada ju je svrbelo ispod levog kolena, ali nije mogla da ga dohvati.

„Tata“, cvilela je Glorija, kao bolešljiva četvorogodišnjakinja, „ona grebe moje lepe kofere koje si mi kupio.“

Daglas je stisnula pesnice, zažmurila i izbrojala do deset. *Ona*. Glorija nikad nije izgovarala Daglasino ime, već ju je samo zvala *ona*.

Robert preko ramena pogleda Daglas. „Daglas, možeš li, molim te, biti pažljivija? Taj prtljag je prilično skup.“

„Svesna sam toga“, odgovorila je Daglas, trudeći se da suzbije ljutnju u glasu. „Samo, teško mi je da sedim ovde pozadi. Nema mnogo prostora.“

Robert je duboko, iscrpljeno uzdahnuo. „Daglas, moraš li na sve da se žališ? Zašto nam ne dozvoljavaš da uživamo u odmoru? Samo sam tražio da se potruđiš.“

Daglas je zaustila da odgovori, ali je odmah odustala. Nije želela da započinje novu svađu. Osim toga, znala je da ne bi ni vredelo. I tako, umesto da odgovori, progutala je bes – zatim protrljala stomak. Ponovo ju je bolelo. Želela je da zamoli Roberta da stane kako bi uzela nešto za piće i popila

sredstvo za smirenje koje joj je lekar prepisao za uznemirenost želuca. „Nastavi tako i zaradićeš čir“, upozorio ju je lekar. Ali nije želela da pruži Gloriji zadovoljstvo što je ponovo uspela da je ozlojedi i naruši odnos između nje i Roberta.

Ali kad je podigla pogled, videla je kako je Glorija podsmešljivo gleda u ogledalcu na štitniku za sunce. Daglas je odlučno skrenula pogled i pokušala da se usredsredi na lepotu engleskog pejzaža.

Kroz prozor automobila videla je zelena polja, stare kamene ograde, krave, i još krava, živopisne kućice, veličanstvena imanja i... i Gloriju, pomislila je. Izgleda da je Daglas svuda videla Gloriju. Robert je stalno ponavljao: „Ona je samo dete i tata ju je ostavio. Prirodno je da pokazuje neprijateljstvo prema tebi. Ali, molim te, pokušaj da pokažeš malo saosećanja prema njoj, hoćeš li? Zaista je ljupko dete kad je upoznaš.”

Ljupko dete, pomislila je Daglas dok je gledala kroz prozor. U trinaestoj, Glorija je stavljala više šminke nego Daglas u dvadeset šestoj – i satima ju je nanosila u hotelskom kupatilu. Glorija je sedela na prednjem sedištu u automobilu. „Ona je samo dete i ovo joj je prvo putovanje u Englesku“, pravdao ju je Robert. „A ti si bila u Engleskoj i ranije, pa zašto ne bi bila velikodušna?“ To što je Daglas trebalo da tumači kartu, a jedva ju je videla od Glorijine glave, izgleda da se nije računalo.

Pokušala je da obrati pažnju na predeo. Robert je govorio da je Daglas ljubomorna na njegovu kćer. Rekao je kako ne želi da ga deli ni sa kim drugim, ali da bi mogli biti veoma srećni sve troje kad bi se ona samo opustila. „Mogli bismo da budemo druga porodica devojčici koja je toliko izgubila“, rekao je.

Daglas je pokušala da zavoli Gloriju. Veoma se trudila da bude odrasla i da zanemari, pa čak i razume, Glorijino neprijateljstvo, ali to je prevazilazilo njene moći. Za godinu dana koliko su ona i Robert živeli zajedno, Daglas je učinila sve što je moguće da pronađe to „ljupko dete“ o kome joj je Robert pričao. Nekoliko puta je odvela Gloriju u kupovinu i potrošila više novca na nju nego što joj je mala plata učiteljice u osnovnoj školi dozvoljavala da potroši na sebe. Nekoliko subotnjih večeri je ostala kod kuće, koju je delila s Robertom, da bi čuvala Gloriju dok je on odlazio na poslovne sastanke, obično na koktele ili večere. Kad je Daglas rekla kako bi volela da ide s njim, Robert joj je odgovorio: „Ali vas dve treba da ostanete nasamo. Morate da se upoznate. I zapamti, dušo, ja idem u paketu. Ako voliš mene, moraš voleti i moju kćer.“

Ponekad bi Daglas poverovala kako će u tom zbližavanju i uspeti, jer su ona i Glorija bile srdačne, čak i prijateljski nastrojene jedna prema drugoj kad su bile same. Ali čim bi se Robert pojavio, Glorija se pretvarala u

Princ na belom konju

cmizdravo, lažljivo derle. Sela bi Robertu u krilo – sa svih metar šezdeset visine i šezdeset tri kilograma – i zavapila kako je *ona* bila „užasno zla“ prema njoj.

U početku se Daglas smejala tome što je Glorija govorila. Besmisleno je bilo i pomisliti da bi povredila dete! Svi su videli kako devojčica samo pokušava da privuče očevu pažnju.

Ali na njeno krajnje zaprepašćenje, Robert je verovao u svaku kćerkinu reč. Nije optužio Daglas. Ne, umesto toga ju je samo zamolio da bude „malo ljubaznija“ prema „jadnom detetu“. Daglas je smesta počela da se brani. „Znači ti ne misliš da sam ja ljubazna? *Zaista* misliš da bih se loše ophodila prema detetu?“

„Samo te molim da budeš odrasla i imaš malo strpljenja i razumevanja, to je sve.“

Kad ga je Daglas pitala šta je time mislio, Robert je digao ruke i rekao kako ne može da razgovara s njom, a onda je izašao iz sobe. Daglas je popila dve tablete za smirenje želuca.

Posle svađa, Daglas se kolebala između osećanja krivice i besa. Deca iz njenog odeljenja su je obožavala, a Glorija ju je izgleda mrzela. Je li Daglas ljubomorna? Je li nesvesno stavljala tom detetu do znanja kako ne želi da deli Roberta s njegovom kćeri? Kad god bi Daglas pomislila da je možda ljubomorna, zaklela bi se kako će se još više potruditi da je Glorija zavoli, što je obično značilo kupovinu još jednog skupog poklona. I ponovo je pristajala da je čuva vikendom kad je Glorija ostajala kod njih. Dok je Glorijina majka imala *život*, razmišljala je Daglas ogorčeno.

Drugom prilikom, osećala je samo bes. Zar Robert nije mogao samo jednom – *jednom* – da stane na njenu stranu? Zar nije mogao reći Gloriji da je važnija Daglasina udobnost nego prokleti koferi? Ili je možda mogao da joj kaže kako Daglas ima ime i ne treba uvek o njoj da govori kao *ona* ili *njoj*? Ali svaki put kad bi tako nešto rekla Robertu, na kraju bi se izvinyavala. On bi rekao: „Bože, Daglas, odrasla si osoba. I vidam je samo svaki drugi vikend, pa naravno da ću joj dati prednost u odnosu na tebe. Nas dvoje smo zajedno svaki dan, pa zašto onda ne možeš podneti da povremeno budeš na drugom mestu?“

Reći su mu zvučale ispravno, ali istovremeno, Daglas je maštala o tome kako Robert govori svojoj kćeri da „više poštuje ženu koju on voli“.

Ali to se nije dogodilo, pa je držala usta zatvorena i uživala u vremenu koje su ona i Robert provodili kad Glorija nije bila s njima. Kad Glorija nije bila tu, ona i Robert su se savršeno slagali i znala je, predosećala je, da će veoma brzo dobiti ono što je toliko želela: prosidbu.

Džud Devero

Iskreno, najviše od svega želela je brak. Nikad nije gorela od ambicija kao njene starije sestre. Samo je želela lep dom i muža i nekoliko dece. Možda će jednog dana, kad deca krenu u školu, pisati dečje knjige, nešto o životinjama koje govore, ali nije imala želju da krči sebi put na korporativnoj lestevici.

U Roberta je već bila uložila osamnaest meseci života i on je bio savršen materijal za muža. Visok, zgodan, lepo odeven i odličan ortopedski hirurg. Uvek je vešao odeću i pomagao je oko kućnih poslova; nije jurio za ženama i uvek je dolazio kući onda kad bi to rekao. Bio je pouzdan, dostojan poverenja, veran – ali, što je najvažnije, bila mu je veoma potrebna.

Nedugo nakon što su se sreli, Robert je ispričao Daglas svoju životnu priču. Kao dete, nisu ga mnogo voleli i rekao joj je kako je njeno dobro, velikodušno srce tražio čitavog života. Njegova prva žena, od koje se razveo pre četiri godine, bila je hladna i, po njegovim rečima, nesposobna da voli. Samo tri meseca pošto je upoznao Daglas, rekao joj je da želi „stalnu vezu“ s njom – što je ona shvatila kao brak – ali najpre je želeo da vidi kako „odgovaraju“ jedno drugom. Na kraju krajeva, prvog puta je bio ozbiljno povređen. Drugim rečima, želeo je da žive zajedno.

Ona ga je razumela, pošto je i sama imala brojne „nesrećne“ prethodne veze, i srećno se uselila u Robertovu veliku, prelepu, skupu kuću, a onda je činila sve što je mogla da mu dokaže kako je topla i velikodušna i draga za razliku od njegove hladne majke i žene.

Osim vremena koje je provodila sa Glorijom, život s Robertom je bio sjajan. Bio je energičan čovek i često su odlazili na ples, pešačenje, vožnju biciklima. Mnogo su se zabavljali i često odlazili na zabave. Nikad pre nije živela s muškarcem, ali lako se uklopila u zajednički život, kao da je za to rođena.

Imali su i drugih poteškoća osim Glorije, naravno, ali Robert je bio toliko bolji od bilo kog drugog muškarca s kojim je Daglas izlazila da mu je opraštala njegove male hirove – od kojih se većina vrtela oko novca. Istina, išlo joj je na živce što je kad god su odlazili u kupovinu namirnica gotovo uvek „zaboravljao“ svoju čekovnu knjižicu. I pred šalterima pozorišta i kad bi im doneli račun u restoranima, Robert bi svaki drugi put otkrio da je novčanik ostavio kod kuće. Ako se žalila, pričao joj je o savremenim, emancipovanim ženama i kako se većina žena bori da plati polovinu troškova. Onda bi je sočno poljubio i odveo na neku skupu večeru – i on bi platio. I ona mu je opraštala.

Znala je da može podneti sitne poteškoće – svako ima neku svoju osobenost – ali Glorija ju je izluđivala. Kad je Glorija bila s njima, život im se pretvarao u bojno polje. Prema Robertu, njegova kći je bila savršenstvo na zemlji, a pošto je Daglas nije tako videla, počeo je da gleda na Daglas kao

Princ na belom konju

na neprijatelja. Kad su njih troje bili zajedno, Robert i Glorija su bili jedan tim, a Daglas drugi.

Sada, na ovom odmoru u Engleskoj, Glorija je na prednjem sedištu nudila ocu bombonu iz kutije na krilu. Nijedno se nije setilo da ponudi i Daglas.

I dalje zagledana kroz prozor, Daglas je škrgutala zubima. Možda ju je kombinacija Glorije i novca toliko ljutila, jer se na ovom putovanju Robertov mali „novčani hir“, kako je uvek o tome razmišljala, pretvorio u nešto drugo.

Kad ga je upoznala, satima su razgovarali o svojim snovima i mnogo puta su pričali o putovanju u Englesku. Kao dete, često je putovala u Englesku s porodicom, ali od tada su već bile prošle mnoge godine. Kad su ona i Robert otpočeli zajednički život, u septembru prošle godine, on joj je predložio: „Hajdemo u Englesku za godinu dana. Do tada ćemo znati.“ Nije objasnio detaljnije šta će to „znati“, ali Daglas je bila sigurna da je to značilo da će, za godinu dana, znati odgovaraju li jedno drugom za brak ili ne.

Čitavu godinu, Daglas je planirala put, na koji je gledala kao na njihov medeni mesec. „Probni medeni mesec“, zvala ga je u sebi. „Prelomni trenutak“, pomislila bi, a onda bi se nasmešila. Rezervisala je smeštaj u najromantičnijim, najekskluzivnijim hotelima na selu koje je Engleska mogla da ponudi. Kad bi pitala Roberta za mišljenje o nekom hotelu, namignuo bi joj i rekao: „Ne šteti na *ovom* putovanju.“ Kupila je brošure, vodiče, čitala i istraživala sve dok nije naučila imena polovine sela u Engleskoj. Robertov jedini uslov je bio taj da na putovanju nešto i nauče, a ne samo da se zabavljaju, pa je sastavila poduži spisak svega što su mogli da rade blizu njihovog lepog hotela – što je bilo lako, jer je Velika Britanija kao Diznilend za ljubitelje istorije.

A onda joj je, tri meseca pre polaska, Robert rekao kako ima iznenađenje za nju, vrlo, vrlo posebno iznenađenje koje će je obradovati. Te reči su je navele da se još više potrudi oko planova, a ta njihova mala igra tajanstvenosti joj je bila uzbudljiva. Dok je planirala, razmišljala je hoće li je zaprositi ovde? Ili možda ovde. Ovo mesto bi bilo lepo.

Tri nedelje pre polaska, sređivala je Robertove kućne račune kad je ugledala račun na pet hiljada dolara plaćen u jednoj zlatari.

Dok ga je držala, oči su joj zasuzile od sreće. „Verenički prsten“, prošaputala je. To što je Robert potrošio toliko mnogo bio je dokaz da, iako pomalo škrtari na sitnicama, ume da bude velikodušan kad je nešto stvarno važno.

Narednih nekoliko nedelja, Daglas je hodala po oblacima. Kuvala je Robertu predivna jela i bila izuzetno poletna u spavaćoj sobi, samo da mu udovolji.

Dva dana pred polazak, Robert ju je malo razočarao – ne dovoljno da je sasvim baci u očajanje, ali ju je svakako rastužio. Zatražio je da vidi račune

Džud Devero

za putovanje, avionske karte, rezervacije, sve što je imala. Zatim je sve sabrao i predao joj račun.

„Ovo je tvoja polovina troškova“, rekao je.

„Moja?“, glupo je upitala, jer nije razumela šta joj govori.

„Znam koliko je vama, današnjim ženama, važno da platite svoj deo, pa ne želim da me optužiš kako sam muška šovinistička svinja“, objasnio je uz osmeh. „Ne želiš da budeš teret muškarcu, zar ne? Ne želiš da me dodatno opterećuješ, pored svih mojih obaveza u bolnici i prema bivšoj ženi, zar ne?“

„Ne, ne, naravno da ne“, promrmljala je Daglas zbunjeno, kao što joj se često dešavalo kad bi joj Robert iznosio svoje razloge. „Samo, ja nemam para.“

„Daglas, dušo, molim te nemoj mi reći da potrošiš sve što zaradiš. Možda bi trebalo da pohadaš kurs računovodstva.“ Spustio je glas. „Ali tvoja porodica ima novca, zar ne?“

I tada ju je zaboleo stomak, i setila se upozorenja lekara kako će zaraditi čir. Robertu je sto puta objasnila sve o svojoj porodici. Da, njena porodica ima novca – mnogo – ali njen otac je verovao u to kako njegove kćeri treba da nauče same da se izdržavaju, pa je Daglas prepuštena sebi sve do trideset pete i tek onda će dobiti nasledstvo. Znala je da bi joj otac pomogao u hitnom slučaju, ali turističko putovanje u Englesku teško se moglo uračunati u preku potrebu.

„Hajde, Daglas“, rekao joj je Robert uz osmeh kad mu nije odgovorila na pitanje. „Neprekidno slušam kako je ta tvoja porodica uzor ljubavi i podrške, pa što ti ne bi sad pomogli?“ Pre nego što je stigla da progovori, prineo je njenu ruku usnama i poljubio je. „Dušo, molim te, pokušaj da nabaviš novac. Toliko želim da idemo na taj put zato što imam vrlo, vrlo posebno iznenađenje za tebe.“

Jednim delom, Daglas je poželela da vikne kako nije pošten. Trebalo je jasno da joj stavi do znanja da će tražiti od nje da plati polovinu troškova pre nego što je rezervisala u tako skupim hotelima. Ali, s druge strane, pitala se zašto je i očekivala da će on platiti za nju. Nisu u braku. Njih dvoje su, kao što ih je Robert često nazivao, „partneri“. „Kao Džon Vejn i njegov drug“, promrmljala je Daglas kad je to prvi put čula, ali Robert se samo nasmejao.

Na kraju, Daglas nije mogla podneti da traži novac od oca. To bi bilo kao da mu priznaje poraz. Umesto toga, pozvala je rođaka u Koloradu i zatražila pozajmicu. Novac je dobila bez obaveza, bez kamate, ali morala je da istripi predavanje. „On je hirurg, a ti slabo plaćena učiteljica, živite zajedno godinu dana, ali on očekuje da ti platiš *polovinu* tog skupog putovanja?“ Daglas je želela da ispriča o Robertovoj majci, koja je koristila novac da bi kažnjavala

Princ na belom konju

sina, i o njegovoj hladnoj bivšoj ženi, koja je potrošila sve što je on zaradio. Želela je da objasni kako je novac samo mali deo njihovog života i kako je prilično sigurna da će je Robert na tom putovanju zaprositi.

Ali nije rekla ništa od toga. „Samo mi pošalji novac, u redu?“, prasnula je.

Međutim, rođakove reči su je uznemirile, pa je u tih nekoliko preostalih dana pred polazak, održala sebi nekoliko kraćih predavanja. Pošteno je da plati svoj deo, zar ne? I Robert je bio u pravu: ovo jeste vreme emancipovanih žena. Time što joj nije bacio milione u krilo pre nego što nauči njima da rukuje, otac ju je učio kako da se stara o sebi i sad je to isto činio i Robert. I, iznad svega, rekla je sebi kako je bila budala što nije ranije shvatila da treba da plati svoj deo troškova.

Nakon što je Daglas priložila svoju polovinu, uglavnom je povratila dobro raspoloženje i dok je spakovala kofer, ponovo se radovala putovanju. Srećno je ispunila veliku torbu neophodnom kozmetikom, putnim vodičima i raznoraznim stvarčicama, koliko god je moglo da stane u nju.

U taksiju, na putu do aerodroma, Robert je bio naročito divan prema njoj. Mazio joj je vrat sve dok ga nije postideno odgurnula kad je primetila da ih taksista posmatra.

„Jesi li se dosetila šta je iznenađenje?“, pitao je.

„Dobio si premiju na lotou“, odgovorila je, nastavljajući igru i praveći se nevešta.

„Bolje od toga.“

„Da vidimo... Kupio si zamak i živjećemo u njemu zauvek kao gospodar i gospodarica.“

„Mnogo bolje od toga“, rekao je ozbiljno. „Imaš li ti uopšte pojma kako se održavaju takva mesta? Kladam se da se ne možeš setiti ničega tako dobrog kao što je ovo iznenađenje.“

Pogledala ga je s ljubavlju. Znala je tačno kakva će joj biti venčanica i zamišljala je kako joj se svi rođaci smeškaju sa odobravanjem. Hoće li im deca imati Robertove plave ili njene zelene oči? Njegovu smeđu ili njenu crvenu kosu? „Nemam pojma kakvo je iznenađenje“, slagala je.

Naslonio se na sedište i osmehnuo se. „Uskoro ćeš otkriti“, rekao je zagonetno.

Na aerodromu, Daglas se pozabavila predajom prtljaga, dok se Robert neprestano obazirao kao da nekoga traži. Kad je dala napojnicu nosaču, Robert je podigao ruku da nekome mahne. Daglas je u početku bila prezauzeta da bi shvatila šta se dešava.

Podigla je pogled na uzvik: „Tata!“, i videla je Gloriju kako trči preko terminala, a nosač je žurio za njom i gurao kolica natovarena sa šest novih kofera.

Kakva slučajnost, pomislila je proveravajući oznake koje joj je predao službenik zadužen za prtljag. Da sretnu Gloriju na aerodromu. Daglas je odsutno videla kako se Glorija bacila ocu u naručje. Nekoliko trenutaka kasnije razdvojili su se, a Robert je i dalje čvrsto grlio svoju dragu kćer oko bucmastih ramena.

Čim je završila s torbama, obratila je pažnju na Robertovu kćer i s mukom se suzdržavala da se ne namršti. Glorija je bila u jakni sa resama, kaubojskim čizmama i prekratkoj kožnoj suknji. Izgledala je kao punija strip-tizeta iz šezdesetih.

Gde joj je majka i kako je mogla dozvoliti detetu da se tako obuče, razmišljala je Daglas dok je pogledom tražila Robertovu bivšu ženu.

„Zdravo, Glorija“, pozdravila ju je. „Ti i tvoja majka takođe nekuda putujete?“

Na te reči, Glorija i njen otac samo što se nisu srušili od smeha. „Nisi joj rekao“, zaskičala je Glorija.

Robertu je trebao trenutak da se pribere. „Ovo je iznenađenje“, izjavio je i gurnuo Gloriju napred kao da je neki ogroman trofej koji je Daglas upravo osvojila. „Zar ovo nije najdivnije iznenađenje koje si mogla da zamisliš?“

Daglas i dalje nije shvatala – ili je možda bila previše užasnuta, pa i nije želela da shvati. Samo je stajala i zurila u njih, bez reči.

Robert je prebacio drugu ruku oko Daglas i privukao je sebi. „Obe moje devojke idu sa mnom“, ponosno je izjavio.

„Obe?“, prošaputala je dok joj se grlo stezalo.

„Da“, odgovorio je veselim glasom. „Glorija je iznenađenje koje već nedeljama nagoveštavam. Ide s nama u Englesku. Znao sam da nećeš nikada pogoditi! I nisi, zar ne?“

Ne, nije bila ni blizu. I sad, pošto je konačno shvatala kako nema predivnog, romantičnog putovanja o kome je sanjala, poželela je da vrisne, vikne i odbije da ide. Ali nije uradila ništa od toga. „Sve hotelske sobe su samo za dvoje“, uspela je konačno da procedi.

„Pa, tražićemo da nam ubace pomoćni krevet“, odvratio je Robert. „Siguran sam da ćemo se snaći, zato što je uz nas ljubav i to je sve što nam je potrebno.“ Spustio je ruku s Daglasinog ramena. „A sad posao. Daglas, hoćeš li se pobrinuti za Glorijin prtljag dok se ja ispričam sa svojom bebicom?“

Daglas je uspela samo da zavrti glavom. Tupo je otišla do šaltera, a nosač i koferi za njom. Morala je da plati dvesta osamdeset dolara zbog Glorijina četiri kofera viška i dala je napojnicu nosaču.

Nisu imali mnogo slobodnog vremena pre poletanja, a Robert i njegova kći su bili obuzeti jedno drugim i, srećom, nisu očekivali da se Daglas

Princ na belom konju

uključiti u razgovor. Da su je nešto pitali, verovatno ne bi mogla da odgovori. Minut za minutom, gledala je kako joj snovi iščezavaju jedan za drugim. Umesto večere uz šampanjac, čekala ih je brza hrana u automobilu. Umesto popodneva provedenih u dokonim šetnjama šumovitim stazama, zamišljala je rasprave o tome kako treba da „nađu nešto u čemu će i Glorija uživati“ – takav zahtev je već toliko puta čula.

A onda, bilo je tu i pitanje intimnosti. Sve troje će deliti sobu. Kad će Robert i ona biti sami?

Tek kad su se ukrcali u avion, Daglas je uvidela da je Robert uložio priličan trud u Glorijino putovanje. Na avionskoj karti joj je pisalo da sedi u istom redu kao i oni, na sedištu pored prolaza.

Ali Robert je postavio Gloriju između njih, pa je na kraju Daglas završila do prolaza, što je mrzela jer gde god bi stavila ruke ili noge, stjuardesa bi joj stalno prigovarala da zakrčuje prolaz za kolica.

Za vreme dugog leta, Robert joj je uz osmeh predao Glorijinu kartu. „Dodaj i ovo našem spisku troškova, hoćeš li? I trebaće mi proračun za svaki peni – ili da kažem šiling“, dodao je, namigujući Gloriji, „koji smo potrošili. Računovođa mi je rekao da bih mogao da odbijem od poreza čitavo ovo putovanje.“

„Ali ovo je turističko, a ne poslovno putovanje.“

Namrštio se. „Daglas, molim te, nemoj odmah da počinješ. Hoćeš li, molim te, samo beležiti novac koji trošimo tako da ti i ja možemo da podeľimo troškove popola kad dođemo kući?“

Pogledala je u Glorijinu kartu u svojoj ruci. „Misliš na trećine, zar ne? Ja jedna trećina, a dve trećine za tebe i Gloriju.“

Robert ju je užasno pogledao dok je zaštitnički grlio kćer, kao da je Daglas pokušala da je udari. „*Mislio* sam na pola. Glorija je tu i radi tvog uživanja. Novac koji ćeš potrošiti nije ništa u poređenju sa zadovoljstvom koje će ti pružiti njeno društvo.“

Daglas se okrenula. Neće sad zapovedati svađu; to će raspraviti kasnije – kad budu nasamo i kad ih Glorija ne bude posmatrala sa zanimanjem.

Ostatak dugog leta čitala je, dok su se Glorija i Robert kartali, ne obraćajući pažnju na nju. Daglas je dvaput popila lek da smiri želudac.

I sad je u automobilu trljala bolan stomak. Za četiri dana, koliko su bili u Engleskoj, trudila se da uživa. Trudila se da se ne žali kad je već prve noći u njihovoj prelepoj hotelskoj sobi Glorija toliko jadikovala zbog pomoćnog kreveta koji su im ubacili u sobu – nakon što je vlasnik ljutito održao predavanje Daglas o tome kako nisu očekivali Gloriju – da ju je Robert pozvao da im se pridruži u njihovom velikom krevetu. Pošto su je umalo dvaput

izgurali iz kreveta, Daglas je na kraju završila na pomoćnom ležaju. Nije se žalila ni kad je Glorija naručila tri različita predjela u skupom restoranu. „Samo želim da moja bebica sve isproba“, rekao je Robert. „I, Daglas, prestani da budeš takva cicija. Ne znam šta te je spopalo. Uvek sam te smatrao velikodušnom“, dodao je, a zatim joj predao ogroman račun čiju je polovinu morala da plati.

Uspevala je da drži jezik za zubima tako što se neprekidno podsećala da je ona odrasla, a Glorija je samo dete. I tešila se mišlju da je negde u Robertovom prtljagu verenički prsten vredan pet hiljada dolara. Pomisao na taj prsten podsećala ju je na to da je on ipak voli. I opominjala se da sve što on radi za Gloriju, takođe radi iz ljubavi.

Ali posle onog sinoć, više nikako nije mogla da zadrži privid dobrog raspoloženja. Sinoć, za vreme još jedne večere od sto pedeset dolara, Robert je predao Gloriji dugačku, plavu, plišanu kutiju. Dok je Daglas posmatrala Gloriju kako je otvara, raspoloženje joj je tonulo.

Glorijine oči su zablistale kad je ugledala to što je bilo unutra. „Ali nije mi rođendan, tata“, prošaptala je.

„Znam, kolačiću“, rekao je nežno. „Samo sam hteo da ti kažem da te volim.“

Glorija je lagano izvukla iz kutije široku narukvicu sačinjenu od upletenih zlatnih i srebrnih niti, sa kojih su visili dijamanti i smaragdi.

Daglas nije mogla sprečiti uzdah koji joj je pobegao, jer je znala da je njen verenički prsten upravo zakačen oko Glorijinog debeljuškastog zgloba.

Glorija je pobeđnički podigla ruku. „Vidiš?“

„Da, vidim“, odgovorila je suzdržano.

Posle večere, u hodniku ispred sobe, Robert ju je ljutito napao. „Nisi se baš oduševila narukvicom koju sam poklonio kćeri. Glorija je pokušavala da ti je pokaže. Nudila ti je prijateljstvo, ali ti si je odbila. Duboko si je povredila.“

„To si platio pet hiljada dolara? Dijamantsku narukvicu za *dete*?“

„Glorija je mlada žena, veoma lepa mlada žena i zaslužuje lepe stvari. Osim toga, to je moj novac. Ti i ja nismo u braku i nemaš nikakvo zakonsko pravo na moj novac.“

Prvi put su bili sami posle mnogo dana, a Daglas je želela da zadrži ponos, želela je da kaže sebi kako nije važno što je Robert kupio svojoj kćerčici dijamante, ali je ženi s kojom živi dao polovinu računa. Međutim, nikad nije mogla da sakrije svoja prava osećanja. Dok su joj se oči punile suzama, uhvatila ga je za ruke. „*Hoćemo* li se venčati?“, prošaptala je. „*Hoće* li se to ikad dogoditi?“

Ljutito se otrgao od njenog dodira. „Ne, ako ne počneš da pokazuješ malo ljubavi i velikodušnosti i mojoj kćeri i meni.“ Hladno ju je pogledao.

Princ na belom konju

„Znaš, mislio sam da si drugačija, ali sad počinjem da pomišljam da si hladna kao i moja bivša žena. A sad me, molim te, izvini. Moram da utešim kćer. Verovatno je isplakala okice nakon onakvog tvog ponašanja.“ Pošto ju je još jednom ljutito pogledao, okrenuo se i ušao u sobu.

Daglas se naslonila na zid. „Smaragdne minduše bi joj obrisale suze“, prošaputala je uprazno.

I sad, u automobilu, sedela je stisnuta uz Glorijine kofere i znala je da neće dobiti ni prosidbu, a sigurno ni venički prsten. Umesto toga je shvatala da će provesti jednomesečno putovanje kao Robertova sekretarica i navigator, dok je njegova kći kinji. Sad nije bila sigurna šta treba da uradi, ali privlačila ju je pomisao da se ukrca na prvi avion i vrati kući.

Baš kad je razmišljala o odlasku, pogledala je u Robertov potiljak i srce joj je poskočilo. Kad bi se ukrcala na avion ljuta, znala je da bi morala da se vrati u Ameriku i iseli iz Robertove kuće. Morala bi da pronađe stan; a onda... Šta? Da počne ponovo da izlazi s momcima? Kao učiteljica, nije imala prilike da se upozna s mnogo muškaraca. Mogla bi da ode do svoje porodice i... prizna kako joj je još jedna veza propala?

„Daglas“, rekao je Robert. „Mislim da smo se izgubili. Gde je ova crkva? Mislio sam da ćeš pratiti auto-karte. Ne mogu *i* da vozim *i* da pratim znake.“ U glasu mu se osećala oštrina koje juče nije bilo i znala je da je još ljut zbog njene reakcije na narukvicu.

Daglas je brzo počela da petlja oko karte, zatim pogledala pored Glorijine glave ne bi li videla znake pored puta. „Ovde!“, viknula je. „Skreni desno.“

Robert je skrenuo na uzani engleski put, gotovo obrastao grmljem, i vozio je ka udaljenom selu Ašbertonu, mestu koje kao da se nije menjalo stotinama godina.

„Ovde je crkva iz trinaestog veka u kojoj se nalazi grob jednog elizabetanskog grofa.“ Proverila je u beležnici. „Lord Nikolas Staford, preminuo 1564.“

„Moramo li da idemo u još jednu crkvu?“, cvilela je Glorija. „Dosta mi je crkava. Zar nije mogla pronaći nešto bolje za razgledanje?“

„Rečeno mi je da potražim istorijske znamenitosti“, prasnula je Daglas pre nego što se prisetila da podesi ton.

Robert je zaustavio auto ispred crkve i okrenuo se da je pogleda. „Glorija je u pravu i ne vidim razlog za tvoje loše raspoloženje. Daglas, požaliku što sam te uopšte poveo s nama“, rekao je, zatim izašao iz automobila i udaljio se.

„Poveo me?“, začudila se Daglas, ali već je bio na pola puta do crkve, grleći Gloriju. „Ali ja plaćam svoj deo“, prošaputala je.

Nije ušla za njima u crkvu. Umesto toga, ostala je napolju i prošetala po starom groblju, odsutno razgledajući prastare nadgrobnne spomenike.

Morala je da donese ozbiljne odluke i trebalo joj je da malo razmisli. Treba li da ostane i bude nesrećna, ili da ode? Ako sad ode, Robert joj neće nikad oprostiti i sve vreme i trud koji je uložila u njega biće uzalud bačeni.

„Zdravo.“

Poskočila je od tog glasa, zatim se okrenula i ugledala Gloriju iza sebe. Možda je umišljala, ali devojčicina dijamantska narukvica kao da je bleštala na suncu.

„Šta želiš?“, sumnjičavo ju je pitala Daglas.

Glorija je isturila donju usnu. „Mrziš me, zar ne?“

Daglas je uzdahnula. „Ne, ne mrzim te. Samo... To je nešto između odraslih.“ Duboko je udahнула. Želela je da bude sama ne bi li razmislila o svemu. „Zašto ne razgledaš unutrašnjost crkve?“

„Dosadilo mi je. To je lepa bluza“, izjavila je Glorija i podmuklo spustila očne kapke, što je Daglas već bila videla previše puta. „Izgleda skupo. Je li ti to kupila tvoja bogata porodica?“

Daglas nije nameravala da zagriže mamac i dopusti devojčici da je ozlojedi. Umesto toga, hladno ju je pogledala, okrenula se i otišla.

„Čekaj!“, zavapila je Glorija, zatim viknula: „Jao!“

Daglas se okrenula i ugledala Gloriju skrupčanu na zemlji pored hrapave nadgrobne ploče. Sumnjala je da je devojčica zaista povređena, jer je Glorija obožavala da drami. Uzdahnula je i vratila se da joj pomogne da ustane, ali čim se uspravila, Glorija je briznula u plač. Daglas se nije mogla prisiliti da je zagri, ali uspela je da je potapše po ramenu. Čak je namestila i blagi izraz sažaljenja jer je Glorija oderala ruku kad je pala na kamen. Glorija je pogledala ruku i zaplakala još jače.

„Sigurno ne boli toliko“, rekla je Daglas, pokušavajući da uteši devojčicu. „Znam. Što ne staviš novu narukvicu na tu ruku? Kladim se da će bol smesta nestati.“

„Ne radi se o tome“, ušmrkivala se Glorija. „Nesrećna sam zato što me mrziš. Tata je rekao kako si mislila da će moja narukvica biti zapravo verenički prsten.“

Daglas je spustila ruku i ukočila se. „Zašto je pomislio nešto tako smešno?“, pitala je, trudeći se da deluje uverljivo.

Glorija ju je pogledala krajičkom oka. „O, moj tata zna sve o tebi“, rekla je lukavo. „Zna da si mislila kako će iznenađenje biti prosidba i zna kako si mislila da će račun iz zlatare biti za verenički prsten.“ Malo se nasmešila. „Tata i ja ti se sve vreme smejemo zato što toliko želiš da se udaš za njega. Kaže da ćeš uraditi sve što ti kaže, ako pomisliš da će te on zaprositi.“

Daglas se tako ukrotila da joj je telo zadrhtalo.

Princ na belom konju

Glorijin osmeh je postao zloban i glas joj se utišao. „Tata kaže kako bi te se otarasio samo da te ne čeka veliko nasleđstvo.“

Na tu primedbu, Daglas ju je ošamarila po podrugljivom licu.

Robert je izašao iz crkve na vreme da vidi šamar i Glorija je vrišteći potrčala ocu u naručje.

„Izudarala me je“, vrištala je, „i ogrebala me je po ruci. Pogledaj, tatice, krvarim. Ovo mi je ona učinila!“

„Bože, Daglas“, rekao je Robert, očiju razrogačenih od užasa. „Ne mogu da verujem. Tući dete...“

„Dete! Dosta mi je tog *deteta*! I dosta mi je toga što se prema njoj ponašaš kao prema bebi. I dosta mi je toga kako se vas dvoje ponašate prema *meni*!“

Robert ju je hladno streljao pogledom. „Tokom čitavog putovanja bili smo ljubazni i pažljivi prema tebi, dok si ti ljubomorna i zlobna. Preterali smo koliko smo ti udovoljavali.“

„Nisi se nimalo trudio da mi udovoljiš. Sve je bilo za Gloriju.“ Oči su joj se napunile suzama i grlo joj se steglo tako da se gotovo ugušila. Glorijine reči su joj odzvanjale u glavi. „Smejali ste mi se iza leđa.“

„Sad izmišljaš“, rekao je Robert, i dalje je ljutito gledajući, i dalje zaštitnički grleći Gloriju kao da bi je Daglas svakog trenu mogla napasti. „Ali pošto ti toliko ne odgovaramo, možda bi ti bilo bolje bez našeg društva.“ Okrenuo se i, sa Glorijom šćućurenom kraj sebe, krenuo ka automobilu.

„Slažem se“, rekla je Daglas. „Spremna sam da idem kući.“ Sagnula se i posegnula za torbom, koju je ostavila pored spomenika. Međutim, torba joj nije bila tu. Brzo je pogledala iza još nekih spomenika, ali nije joj bilo ni traga. Podigla je pogled na zvuk startovanja motora.

Isprva nije verovala u to što vidi. Robert je odlazio i ostavljao je!

Potrčala je prema kapiji, ali automobil je već bio izašao na put. A onda se užasnula kad je videla kako Glorija pruža ruku kroz prozor – a sa prstiju joj visi torba.

U uzaludnom pokušaju da ih stigne, potrčala je za automobilom, ali brzo joj je nestao iz vida. Ošamućena, otupela, u neverici, vratila se do crkve. Bila je u stranoj zemlji bez novca, kreditnih kartica, pasoša. Ali, najgore od svega, upravo ju je ostavio čovek kog je volela.

Teška hrastova vrata crkve bila su otvorena, pa je ušla. Unutra je bilo prohladno i vlažno i mračno, a zbog visokih kamenih zidova mesto se činilo mirnim i pobožnim.

Morala je da razmisli o okolnostima u kojima se našla i smisli šta da radi. Ali Robert će se sigurno vratiti po nju. Možda se već i sad okreće i vozi nazad. Možda će svakog trenutka utrčati u crkvu, privući je u zagrljaj i reći kako mu je žao, sa nadom da će mu oprostiti.

Džud Devero

Ipak, Daglas nije verovala da će se bilo šta od toga dogoditi. Ne, Robert je bio previše ljut – a Glorija velika lažljivica. Bila je sigurna kako će mu svašta ispričati o tome kako joj je Daglas povredila ruku i on će se samo još više naljutiti.

Ne, bilo bi bolje da smisli kako da se izvuče iz ove neprilike. Moraće da pozove oca, na njegov račun, i tražiće da joj pošalje novac. I opet će morati da mu kaže kako je njegova najmlađa kći doživela još jedan neuspeh. Moraće da mu kaže kako njegova kći ne može otići ni na odmor a da se ne uvali u nevolje.

Oči su joj se napunile suzama dok je zamišljala najstariju sestru, Elizabet, kako kaže: „Šta je sad naša rasejana Daglas uradila?“. Robert je bio njen pokušaj da se porodica ponosi njom. On nije bio kao ostali gubitnici u koje se ranije zaljubljujivala. Bio je tako ugledan, tako prikladan, ali izgubila ga je. Možda da se samo obuzdala s Glorijom... Možda...

Suze joj zamutiše pogled dok se osvrkala po crkvi. Sunce je ulazilo kroz stare prozore visoko iznad njene glave i oštri jasni zraci osvetljavali su belu mermernu grobnicu u prolazu na levoj strani. Krenula je napred. Na vrhu grobnice, u punoj veličini, od belog mermera, nalazio se kip muškarca sa gornjim delom oklopa i neobičnim kratkim pantalonama, prekrštenih gležnjeva, sa šlemom ispod ruke. „Nikolas Staford“, pročitala je glasno, „grof od Tornvika.“

Daglas je čestitala sebi što se tako dobro drži, s obzirom na okolnosti, kad ju je iznenada pogodilo sve što joj se desilo i kolena su joj klecnula. Pala je na pod, spustila ruke na grob, a čelo naslonila na hladan mermer.

Žestoko je zaplakala, duboko, pravo iz dubine duše. Osećala se kao gubitnica, potpuna gubitnica. Nije plakala samo zbog onog što se desilo danas, već joj se činilo da je sve što je u životu dodirnula bilo neuspešno. Otkako je ušla u pubertet, otac je morao da je izvlači iz stotinu neprilika.

Bio je tu „dečko“ u kog se ludo zaljubila kad joj je bilo šesnaest. Suprotstavila se celoj porodici zato što im se nije svideo. Ali njena sestra Elizabet – mudra, bezgrešna Elizabet – pokazala joj je novine. Dečku kog je volela bilo je dvadeset pet godina i bio je u zatvoru. Daglas je prkosno izjavila da ga voli bez obzira na njegove mane. Raskinuli su kad je uhapšen zbog velike pljačke.

Zatim, tu je bio i sveštenik u kog se zaljubila kad joj je bilo devetnaest. Činilo joj se da je bezopasno zaljubiti se u sveštenika. I ta veza se završila kad mu se slika pojavila na naslovnoj strani novina. Već je bio u braku sa tri druge žene.

A zatim je došao i... Toliko je jako plakala da se ostalih nije mogla ni setiti. Ali je znala da je spisak beskonačno dugačak. Robert je delovao tako drugačije, tako obično, tako pouzdano – ali nije uspela da ga zadrži.